

83
φ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΔΘΛΝΑΣΙΟΝ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΙΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΥΠΟ

ΜΙΧΑΗΛ Σ. ΙΔΡΩΜΕΝΟΥ

ΕΝ ΤΩ ΝΑΩ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

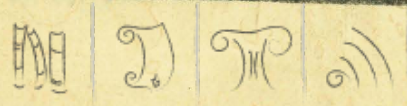
Τῆ 25 Ἀπριλίου 1870.

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ,

Τυπογραφειον Η ΙΟΝΙΑ

Ἀδελφῶν Κάων.

ΓΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ!

Μετὰ τὰς ταπεινὰς εὐχὰς ἃς ἤδη ὁμοθύμως ἀνυψώσαμεν πρὸς τὴν Θεῖαν Μεγαλειότητα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Ἱεράρχου, — πρὶν ἢ διὰ τελευταίαν φορὰν ἀσπασθῶμεν τὴν δεξιὰν τὴν τοσαύτως ἡμᾶς εὐλογήσασαν, — καὶ προτοῦ ἀποδοθῆ εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινῆς μητρὸς τὸ φθαρτὸν σῶμα ἐν ᾧ ἡ ἅγια ἐκείνη ψυχὴ κατεσκήνωσεν, — ἐν μέσῳ τοῦ πένθους καὶ τῆς κατηφείας ἣτις ἀδικρίτως τὴν Κερκυραϊκὴν κοινωνίαν ἐπισκιάζει, ἐπιτραπέιω εἰς τὴν ἀσθενῆ φωνὴν τοῦ εἰλικρινῶς σεβασθέντος καὶ ἀείποτε ἐκτιμήσαντος τὸν γεραρὸν Ἀθανάσιον, βραχέως νὰ διαλάβῃ τίς ποτε οὗτος ἦν ὁ ἀνὴρ, τὶ ἔπραξεν ἰδίως ἐκ τῆς θέσεως εἰς ἣν ἐν τῷ βίῳ ἐκλήθη, καὶ ὅποιον μεταξὺ ἡμῶν καὶ μεθ' ἡμᾶς ὀφείλει νὰ δικαμεῖν αὐτοῦ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὴν ἱστορίαν τὴν ἐν τοῖς δέλτοις αὐτῆς ἀναγράφουσαν τὰς ἀφορμὰς καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν μεγάλων τῆς κοινωνίας μεταβολῶν, καὶ τὰ ὀνόματα μνημονεύουσιν τῶν ἐξόχως συντελεσάντων εἰς ταύτας, ἀπόκειται βεβαίως νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀδέκαστον αὐτῆς κρίσιν καὶ περὶ τοῦ βίου τοῦ κλεινοῦ τῆς Κερκύρας Μητροπολίτου, καὶ εἰς τὸν Ἀθανάσιον ν' ἀποδώσῃ τὴν οἰκείαν θέσιν μεταξὺ τῶν μάλιστα τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πατρίδα δοξασάντων Ἱεραρχῶν.

Εἰς τὸν σύγχρονον ἐπιβάλλεται ἀπλῶς τὸ καθῆκον νὰ ὑπομνή-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ση πιστῶς καὶ ἀπροκαταλήπτως τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τοῦτο θέλω ἐπιχειρήσει ἐν πνεύματι ἀληθείας, καθὼς ὀφείλει ὁ πρὸς συμπολίτας ἀποτεινὼν τὸν λόγον, καὶ μετὰ τῆς βαθείας ἐκείνης συναισθήσεως, ἣν ἐμπνέει τὸ μέγα μυστήριον τοῦ θανάτου καὶ ὁ ἀνοιγόμενος τάφος σήμερον διὰ τὸν προκείμενον νεκρὸν, αὔριον δι' ἡμᾶς.

Τέκνον κοσμιωτάτης οἰκογενείας τῆς πόλεως ταύτης ὁ Ἀθανάσιος Πολίτης εἶχε τὴν ἀγαθὴν τύχην νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος ὅτε, μετὰ ἐξ αἰώνων σκοτεινὴν εἶ καὶ μὴ πάντῃ ἄδοξον ὑποτελείαν, ἡ ἡὼς τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας φαινὴ ἐπὶ τῶν νήσων τοῦ Ἰονίου ἀνέτελε διὰ τῆς ἐνταῦθα καθιδρύσεως τοῦ πρώτου ἐλευθεροῦ πολιτεύματος, ὑπερ ἐκ τῆς φιλοπατρίας τῶν Ἑπτανήσιων καὶ τῆς προστασίας ὁμοδόξου Δυνάμεως ἐμορφώθη, καὶ οὐπερ κύριον μέλημα ὑπῆρξεν ἡ ἐθνικὴ διάπλασις τῆς νεολαίας τῆς κεκλημένης ἵνα ὑπηρετήσῃ καὶ προαγάγῃ τὰ πάτρια.

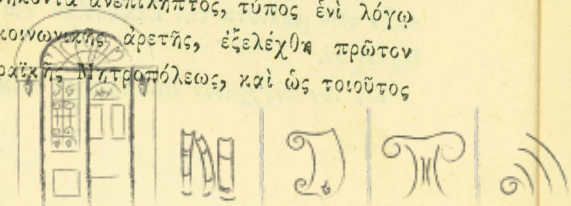
Ἐν τῇ σχολῇ τῆς Γενέδου, ὅπου ἡ φωνὴ τοῦ τότε ἀρχιγραμματέως τῆς πολιτείας, ἔπειτα Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, προσεκάλεε τὰ τέκνα τῆς πατρίδος εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς θείας γλώσσης τοῦ Πλάτωνος, εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, ὁ νέος Ἀθανάσιος ἠρύσατο τὰ πρώτα σπέρματα τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς μορφώσεως, ἅπερ ἐπιμελῶς εἶτα δι' ἀνεπιδότου μελέτης ἀνέπτυξε καὶ ἐπολλαπλασίασε κατασταθεῖς πολλῶν ἀκολούθως διδάσκαλος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γραμματολογίαν ἐν τῷ Λυκείῳ Κερκύρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθηγητῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας.

Φιλόμους ὅσοι φιλόπατρις, καὶ πρὸς τὰ δημόσια ἀκέραιος ὅσοι πρὸς τὰ ἰδιωτικὰ καθήκοντα ἀνεπίληπτος, τύπος ἐνὶ λόγῳ ἀποδειχθεὶς εὐσεβείας καὶ κοινωνικῆς ἀρετῆς, ἐξελέχθη πρῶτον ἱερογραμματεὺς τῆς Κερκυραϊκῆς Μητροπόλεως, καὶ ὡς τοιοῦτος

διετέλεσε πράγματι ὁ συνετῶς διοικήσας τὴν ἐκκλησίαν Κερκύρας καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς πρὸς τοῦτο ἀδυναμίας τοῦ Μητροπολίτου Χρυσάνθου. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ τὰς κοινὰς προσδοκίας ἐπλήρωσεν, ὥστε προκειμένης ἤδη, μετὰ τὴν ἐκείνου ἀποβίωσιν, νέας ἐκλογῆς διὰ τῆς ψήφου τοῦ ἱεροῦ κλήρου, κατὰ τὸ ἤδη παρ' ἡμῖν καθιερωμένον κανονικὸν σύστημα, εὐπαιδευτῶν δὲ καὶ σεβασμιωτάτων ἱερέων μηδαμῶς ἀμοιροῦντος τοῦ τόπου, οὐδεὶς παρουσιάσθη ἵνα τῷ διαμφισβητήσῃ τὴν προαγωγὴν εἰς ἣν ἤδη ὑπὸ τοῦ δημοσίου φρονήματος ἐπαξίως κατεδεικνύετο ὁ Ἀθανάσιος, ὥστε καὶ παμπληθῆ ἱεράρχης Κερκύρας ἀνακηρυχθεὶς, τῇ συνουσίᾳ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς κυβερνήσεως, ὅσιος, ἄκκακος, ἀμίαντος, οἷος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς, ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τὴν προεδρίαν τῆς ἐκκλησίας ταύτης, ἣν ἵδρυσαν Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς καὶ μαθηταὶ τοῦ μεγάλου τῶν ἐθνῶν Ἀποστόλου.

Ἐπὶ τῆς ἑδρας ταύτης, ἣν πάλαι ἐλάμπρυνον οἱ Ἀπολλόδωροι, οἱ Ἀρσένιοι, οἱ Γεώργιοι, καθεσθεὶς ὁ Ἀθανάσιος ὅλον τὸ ὕψος κατενόησε τῆς μεγάλης ἀποστολῆς εἰς ἣν ἄνωθεν ἦν κεκλημένος. Οὔτε ἐδελεάσθη ποτὲ ὑπὸ τῶν κοινῶν καὶ χαμαιζήλων θελημάτων τῶν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιστοιχοῦντων ἀρχῆν· Οὔτε ἄλλως τε κατεπτώσεν αὐτὸν ἡ δυσμένεια τῆς κραταιᾶς Δυνάμεως, ἥτις πολὺ βραδύτερον περιήλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐγκαταλίπῃ εἰς τὴν ἤδη ἐλευθέραν Ἑλλάδα τὴν αὐτῇ διαπιστευθεῖσαν ἱεράν παρακαταθήκην, ἀποδίδουσα, κατὰ τὸν κοινὸν πόθον, τὴν γενέτειραν γῆν τοῦ Καποδιστρίου εἰς τὴν μητέρα ὑπὲρ ἧς αὐτὸς ἐμαρτύρησεν.

Ἄν ὑπάρχωσιν ἀρεταὶ ἐξόχως χαφακτηρίζουσαι τὸν ἀληθῆ ὁπαδὸν τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὡς τοιαῦτα κυρίως γνωρίζονται ἢ πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους ἀνοχῆ, καὶ ἡ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μέχρις αὐταπρηνήσεως ἀφοσίωσις. Εἰς τὰς εὐαγγελικὰς αὐτὰς ἀρετὰς, Σεβασμιώτατε Πάτερ, διὰ βίου ὑπήκουσα. Αὐταὶ

ὑπῆρξαν τὰ ἐλατήρια ὄλων σου τῶν ἐν τῷ βίῳ πράξεων· αὐτὰ
Σὲ ὑψώσαν· αὐτὰ Σὲ δοξάσουσιν.

Ἐν κοινωνίᾳ καθ' ἣν ἑτερόδοξοι καὶ ἑτερόφυλοι ἀναγκαιῶς
συμπολιτεύονται, Σὺ ἐπισήμως ἀνεκήρυξας τὴν ἀγάπην. Γνήσιοις
τοῦ Ἰησοῦ μαθηταί, Σὺ πρῶτος ἀπεκάλεσας συμπολίτας καὶ Ἑλ-
ληνας τοὺς παρ' ἡμῖν ἐνδικαιτωμένους Ἰσραηλίτας, καὶ εἰς τὸν ἡ-
θικὸν κώδικα τῆς πατρίδος σου ἀνέγραψας τὴν ἰσοπολιτείαν αὐ-
τῶν πρὶν ἢ κτασθῆ καὶ ἐνταῦθα νόμος τοῦ κράτους. Πρὸς δὲ
τὰς ἄλλας Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας χριστιανικὴν ἐτήρησας πάντο-
τε συμπεριφορὰν. Καί ποτε ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποστηρίξῃς τὰ ἱερὰ
δίκαια τῆς Κερκυραϊκῆς Μητροπόλεως, τὰς παραδόξους ἀποπεί-
ρας ἐν πάσῃ μετριοφροσύνῃ καὶ ἀξιοπρεπείᾳ, τῇ συμπράξει τῆς
Ἰονίου Βουλῆς, ἐματαιώσας.

Ἐνεκα τῆς ἀνεξιθρησκείας ταύτης καὶ ἀληθῶς χριστιανικῆς δια-
γωγῆς καὶ αὐτοὶ οἱ ἑτερόδοξοι ἐξόχως ἐσεβάσθησαν καὶ ἐτίμη-
σαν πάντοτε τὸν Ἀθανάσιον. Σοφὴ δὲ ὁμηγυρις ἀξιοσεβάστων
κληρικῶν τῆς ἀδελφῆς Ἰταλίας ἀνεκήρυξεν αὐτὸν ἐπίτιμον μετα-
ξὺ τῶν προέδρων τῆς.

Τῆς ἀνεξιθρησκείας δὲν ὑπῆρξεν ἐλάσσωσιν ἡ ἀκραίφρονεστάτη φι-
λοπατρία τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός.—Ὅσοι γινώσκουσι τὰ κατὰ τὸ
1854 ἐνταῦθα διατρέξαντα ἀνομολογοῦσι τοὺς σπουδαιότατους
κινδύνους οὓς δι' ἱεράρχης Κερκύρας προθύμως συνεμερίσθη, καὶ τοὶ
δικτελῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν ἐξουσίας δυσμενέστατα δικ-
κειμένης πρὸς ἐκεῖνο τὸ κίνημα.

Ἦδη ὁ Ἀθανάσιος κατέστη τὸ κέντρον πάσης ἐθνικῆς, πάσης
φιλανθρωπικῆς καὶ φιλοπατρίδος ἐνταῦθα ἐνεργείας. Συνεισφοραὶ ὑ-
πὲρ τοῦ ἀγῶνος τῶν ὁμοθρήσκων Μυροβουνίων—ἔρανοι ὑπὲρ
τῶν ἐν Συρίᾳ δεινοπαθούτων χριστιανῶν—πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ
πάντων ἀνένδοτος καὶ εἰλικρινεστάτη ὑποστήριξις τῶν ἐργαζομέ-
νων πρὸς τὴν πολυπόθητον καὶ πολυπαθὴν ἔνωσιν τῆς Ἑπτανή-
σου μετὰ τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος· ἀρωγὴ ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ

ὄρφανῶν τῶν ἐν Κρήτῃ ἀγωνιζομένων ὁμογενῶν· πάντα ὑπὸ τὴν
προεδρίαν τοῦ ἱεράρχου Κερκύρας ἐτίθεντο· πάντα διὰ τῶν εὐλο-
γιῶν αὐτοῦ ἐπεχειροῦντο καὶ ἐπετύγγανον!

Τῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐλευθερίας ἀγῶνων
ἀείποτε προεπορεύθη ὁ Ὀρθόδοξος Κληρικός, σύνθημα ἔχων τὸ
«Μάχου ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος»· μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἀ-
γῶνος, σεβαστὸς ἄνευ κοσμικῶν ἀξιώσεων, εἰς τὰ ὑψηλὰ τῆς
πνευματικῆς αὐτοῦ ἐντολῆς καθήκοντα ὀλοσχερῶς ἀπεσύρετο. Οὐκ
ἄλλως ἔπραξε καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀθανάσιος.

Ἀλλὰ τὸ τραῦμα φεῦ! ὅπερ καίριον κατέπεσεν ἐπὶ τῆς μεγα-
λομάρτυρος νήσου, διήλθε βαθέως καὶ ἀμειλίκτως τὴν καρδίαν τοῦ
ἁδῆ γηραιοῦ ἱεράρχου, ὅστις μετὰ τριετῆ ὑπεράνθρωπον πάλην
ἄλλοιον προσεδόκα τὸ τέλος τοῦ ἡρώϊκου ἐκεῖνου ἀγῶνος . . .

Ἰπάρχουσι πληγαὶ καὶ μαρτύρια σιωπηλῶς καταβιβρώσκοντα
καὶ καταστρέφοντα τὴν ζωὴν. Τὸ δριμύ τούτων ποτήριον μέχρι
πυθμένους ἐξεκένωσεν ἡ μακαρία τοῦ Ἀθανασίου ψυχή. Ἀλλ' ἡ ἀ-
γαθότης αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀληθῶς ἀνεξάντλητος, ἡ δὲ ὑπομονὴ αὐ-
τοῦ ἀδαμάντινος καὶ πολυτιμότερα πάσης τῆς δόξης τοῦ κόσμου.

Πέρουσιν ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας ἀνέββωσε καὶ ἡ χαρὰ αὐ-
τοῦ ἐπληρώθη, ἀξιοθέντος ἰδίᾳ χειρὶ νὰ βαπτίσῃ τὸν δευτερότο-
κον τῶν σεπτῶν ἡμῶν Βασιλέων ἐν τῷ ναῶ, ὃν αὐτὸς ἐπ' ὀνόματι
τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου εἶχεν ἐγκαινιάσει μετὰ τὴν ἔνωσιν.
—Ἡ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν ὑπῆρξεν ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς
πολυτίμου ζωῆς τοῦ Ἀθανασίου.—Χθὲς ὁ ἱεράρχης Κερκύρας τὸν
κόσμον ἀπεχαιρέτησε, εὐχόμενος τῇ Πατρίδι τύχην βελτίονα.

Σεβασμιώτατε Πάτερ, Σὺ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισαι, τὸν
δρόμον τετέλεκας, τὴν πίστιν τετήρηκας· λοιπὸν ἀπόκειται σοὶ ὁ
τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει σοὶ ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής.— Αἰωνία ἡ μνήμη σου!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΝ ΕΝΕΧΕΙΡΗΤΑΙΟΝ

